

Motion till riksdagen 2025/26:4185

av Mikael Damberg m.fl. (S)

med anledning av prop. 2025/26:255 Stickprovsinsamling av uppgifter om hushållens skulder

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen avslår regeringens proposition.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att studera förutsättningarna för att införa ett krav på att hushållens skulder och tillgångar ska omfattas av statistikinsamlingen och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Möjligheten för hushåll att ta krediter för konsumtion och bostadsköp är viktig både för enskilda individer och för den ekonomiska utvecklingen. Samtidigt kan hög skuldsättning skapa sårbarhet för den enskilda individen, för det finansiella systemet och för samhällsekonomin i stort. Hushållens skuldsättning på aggregerad nivå har ökat trendmässigt under lång tid. Cirka 80 procent av krediterna är bostadskrediter, men även konsumtionskrediterna har ökat.

Det finns ett stort värde för stora delar av den ekonomiska politiken, inte minst penningpolitiken, i att det finns god statistik över hushållens skulder. Regeringen vill lösa detta genom att Statistiska centralbyråns (SCB) mikrosimuleringsmodell fördelningsanalytiskt statistiksystem för inkomster och transfereringar (Fasit) ska utökas med uppgifter om hushållssektorns skulder och skuldbetalningar. Vi socialdemokrater anser att det är otillräckligt.

Regeringen menar att all uppgiftsinsamling är integritetskränkande och att statistiken därför ska inskränkas till det absolut nödvändiga. Det är en uppfattning som vi delar – däremot är vi oense med regeringen om vad som faktiskt är nödvändig information för att uppnå de syften som avses. Vi konstaterar att Konjunkturinstitutet, Riksbanken,

Riksdagsförvaltningen, Riksgäldskontoret, SCB och Uppsala universitet efterfrågar data även över hushållens tillgångar.

Ett minimikrav är att Riksbanken också får tillgång till de insamlade data som finns i Fasit. Det har de inte i dag och det har de också uttryckt i sitt remissvar. Därmed stärker förslagen i propositionen inte Riksbankens beslutsunderlag inför penningpolitiska beslut. Det är en brist som omedelbart borde åtgärdas.

Mikael Damberg (S)

Gunilla Carlsson (S)

Joakim Sandell (S)

Peder Björk (S)

Ingela Nylund Watz (S)

Eva Lindh (S)

Patrik Lundqvist (S)